

Rozbor činnosti za rok 2015

1. Knižničný fond

Knižničný fond Mestskej knižnice vo Svite k 31. 12. 2015 tvorilo 31 690 knižničných jednotiek, z toho bolo 31 653 zväzkov kníh a 37 zväzkov audiovizuálnych a elektronických dokumentov. Zloženie fondu: 9 863 zväzkov odbornej literatúry pre dospelých, čo je 31,12 %, 12 558 zväzkov krásnej literatúry pre dospelých, čo je 39,63 % a 9 269 zväzkov literatúry pre deti a mládež, čo je 29,25 % .

V rozpočte bolo na nákup knižničného fondu schválených 4 400 €, skutočne sa vyčerpalo 4 235,59 €. Z uvedených financií bolo zakúpených 485 zväzkov kníh za 3 588,36 € a 19 titulov periodík v hodnote 647,23 €.

Knižnica získala i dotáciu z Ministerstva kultúry SR na nákup literatúry vo výške 1 400 €. Pracovníčky knižnice sa zamerali na nákup kvalitnej beletrie a náučnej literatúry pre deti i dospelých. Fond krásnej literatúry doplnili o tituly renomovaných svetových a slovenských autorov, pri výbere literatúry sa zamerali na básnické zbierky, ktoré sú veľmi vyhľadávané na prednesy poézie. Zakúpili i knihy spisovateľov, ktorých tvorba vo fonde knižnice chýbala, taktiež vybrali pre záujemcov o inojazyčnú literatúru diela klasických i súčasných autorov v angličtine. Z náučnej literatúry pre deti i dospelých zakúpili odborné i populárno-náučné tituly z rôznych vedných odborov. Spolu doplnili fond knižnice o 225 zväzkov kníh, z toho bolo 77 zväzkov beletrie, 37 zväzkov náučnej literatúry pre dospelých a 111 zväzkov literatúry pre deti a mládež.

Ďalších 31 zväzkov odbornej a populárno-náučnej literatúry v hodnote 488,01 € knižnica získala zo sponzorského daru Spolku nezávislých donorov z Bratislavy. Od čitateľov, obyvateľov mesta, vydavateľstiev a rôznych organizácií dostala darom 62 zväzkov kníh a 6 titulov periodík.

Celkový prírastok knižničného fondu bol 803 zväzkov kníh a 25 titulov periodík v celkovej hodnote 6 123,60 €. Snahou knižnice je získať dokumenty čo najlacnejšie, využíva preto rôzne zľavy a nakupuje u dodávateľov, poskytujúcich výhodný rabat. Z vlastných finančných prostriedkov (bez darov, sponzorov a dotácie) zakúpila 485 titulov kníh v hodnote 3 588,36 €, skutočná hodnota kníh však bola 5 211,73 €, čo znamená úsporu 31,15 %.

Podľa zákona č. 183/2000 Z. z. o knižniciach pracovníčky knižnice uskutočnili v čase od 29. júna 2015 do 24. júla 2015 riadnu revíziu knižničného fondu. Skontrolovali 29 578 knižničných jednotiek a 35 audiovizuálnych dokumentov v centrálnej knižnici vo Svite a 2 286 knižničných jednotiek v pobočke Pod Skalkou. V čase revízie knižnica evidovala 31 899 knižničných jednotiek v cene 82 744,64 €, z ktorých bolo 29 852 zväzkov prítomných v knižnici a 2 008 zväzkov požičaných. Rozdiel medzi evidovaným stavom a skutočnosťou bol 39 zväzkov kníh v hodnote 117,27 €. Vzhľadom na celkový počet výpožičiek od poslednej revízie r. 2011 – 136 466 knižničných jednotiek je počet 39 zväzkov nezvestných dokumentov nízky, tvorí len 0,029 % z celkového počtu výpožičiek. Strata dokumentov vyplýva z toho, že knihy sú pre návštevníkov voľne prístupné, knižnica nemá zabezpečovacie zariadenie (z dôvodu vysokých nákladov na jeho zriadenie) a ani maximálna snaha

pracovníčok neumožňuje úplnú kontrolu kníh počas výpožičného procesu. Okrem 39 zväzkov nezvestných dokumentov v hodnote 117, 27 € bolo prirevízii vyradených i 692 zväzkov poškodených a duplicitných kníh v hodnote 615,37 € a 21 zväzkov nedobytných vypožičaných kníh z rokov 2009 – 2011 v hodnote 81,69 € (čitatelia presťahovaní, nemožnosť zistenia novej adresy z dôvodu nenahlásenia bydliska do centrálnej evidencie obyvateľov). Spolu to tvorilo 752 zväzkov v hodnote 814,33 €.

2. Používatelia

Knižničné služby v roku 2015 využívalo 1 051 používateľov, o 224 menej ako v roku 2014. Zloženie: 386 detí do 15 rokov, 139 študentov, 349 dospelých v produktívnom veku, 158 seniorov a 19 kolektívnych členov (školy, knižnice a iné spolupracujúce organizácie). Príjmy z členských poplatkov boli 966,90 €, čo je oproti minulému roku menej o 84,82 €. Knižnicu za celý rok navštívilo 13 439 používateľov, čo je o 356 menej ako v roku 2014. Uvedené čísla vypovedajú o tom, že sa stále menej číta a nie je to len slovenský, ale i celosvetový problém. Preto sa v súčasnosti mení i smerovanie knižničného systému vo svete, na čo reagujú i slovenskí knihovníci vo svojej Stratégii rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2015 – 2020. Snahou je transformácia knižníc na komunitné centrá, ktoré okrem poskytovania literatúry a informácií ponúkajú priestor pre voľnočasové a vzdelávacie aktivity, spoločenské podujatia, kultúru a kreativitu. S prihliadnutím na tieto nové trendy sa pracovníčky knižnice snažia realizovať rôzne kultúrno-spoločenské podujatia, ktorými sa snažia osloviť nielen čitateľov knižnice, ale i ostatných obyvateľov mesta a okolia. Preto pripravili 212 podujatí pre 4 121 návštevníkov. Bolo to o 65 podujatí a 2 082 návštevníkov viac ako v minulom roku. Webová stránka knižnice mala za celý rok 36 982 návštev a prístup k internetu využilo 504 čitateľov.

3. Výpožičné služby

V roku 2015 si čitatelia požičali 38 760 zväzkov kníh, z toho bolo 8 584 titulov náučnej literatúry pre dospelých, 21 552 titulov krásnej literatúry pre dospelých, 7 051 titulov literatúry pre deti a mládež a 1 069 periodík. Pokles oproti roku 2014 o 2 670 zväzkov nastal z dôvodu mesačného zatvorenia knižnice počas revízie.

Keďže neustále rastie počet domácností s pripojením na internet, využitie verejného internetu má každoročne klesajúcu tendenciu. V roku 2015 služby internetu využilo 504 používateľov a jednotlivé stanice využívali 663 hodín a 42 minút.

Knižnica poskytuje svojim používateľom všetky moderné knihovnícke služby: okrem požičiavania dokumentov, faktografických, bibliografických informácií a reprografických služieb, tiež rešerše; katalóg na internete; vzdialený vstup do čitateľského konta; poskytovanie služieb nielen na základe osobných požiadaviek čitateľov, ale aj na základe písomných, telefonických požiadaviek i požiadaviek zaslaných elektronickou poštou; možnosť predĺžovania výpožičnej lehoty dokumentov a tiež ich rezervovanie elektronickou formou; zasielanie upomienok na e-mailové adresy aj mobily čitateľov; upozornenia o termíne

výpožičiek; oznámenia o rezervovanom dokumente prostredníctvom e-mailu, sms správy alebo telefonicky; zabezpečovanie kníh a kópií článkov prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby.

Základné služby sú poskytované bezplatne, poplatky sa vyberajú len za špeciálne služby – rezerváciu dokumentov, vyhotovenie rešerší, reprografické a medziknižničné výpožičné služby. Za ne v roku 2015 knižnica vybrala 321,86 €, čo je takmer rovnako ako v roku 2014. Knižnica vyberá i sankčné poplatky – za upomienky, stratu preukazu a stratu dokumentu. Príjem za ne bol 430,81 €, je to o 81,44 € menej ako v predošlom roku. V roku 2015 nebola zaplatená ani jedna strata knihy, menej poplatkov sme vybrali za stratené preukazy aj upomienky. Táto skutočnosť je pre knižnicu prospešná, pretože sa knihy väčšinou vracajú načas a takto je zabezpečený pravidelný obrat literatúry. Predpokladáme, že dôvodom neprekračovania výpožičnej doby kníh je zavedenie zasielania upozornení o konci výpožičky e-mailom a sms správami. Návštevnosť webovej stránky knižnice mierne stúpla, v roku 2015 sme zaznamenali 36 982 návštev.

4. Kultúrno-vzdelávacia činnosť

Knižnica každoročne pripravuje besedy, výstavy a rôzne spoločenské a vzdelávacie podujatia, ktorými sa snaží propagovať kvalitnú literatúru, oboznamovať čitateľov so spisovateľmi, či inými osobnosťami spoločenského života a ich tvorbou, a propagovať knižnicu a jej služby. V roku 2015 pripravila 212 podujatí pre 4 121 návštevníkov, čo je oproti roku 2014 viac o 65 podujatí a 2 082 návštevníkov. Všetky podujatia knižnica propaguje v miestnych a regionálnych médiách, na internete i webovej stránke mesta a knižnice.

Knižnica sa opätovne zapojila do obľúbených celoslovenských podujatí: literárnej súťaže pre deti ZŠ - Čítame s Osmijankom, medzinárodnej nočnej akcie Noc s Andersenom, podujatí organizovaných pri príležitosti Dňa ľudovej rozprávky, detského čitateľského maratónu Čítajme si, v ktorom sa deti pokúšajú prekonať rekord v čítaní a znovu sa zapísať do slovenskej knihy rekordov, akcie o ochrane prírody Lesy pre ľudí a ľudia pre lesy, súčasťou ktorej boli besedy s lesníkom i ochranárkou, premietanie filmov a prírodovedné kvízy. Zapojili sme sa i do novej celoslovenskej akcie Celé Slovensko číta deťom. Keďže projekt vyzýval čítať deťom každý deň 20 minút, pracovníčky knižnice čítali zo zaujímavých kníh v obidvoch MŠ i v školských kluboch. Žiakom obidvoch ZŠ mesta prišli do knižnice prečítať úryvky zo svojich obľúbených kníh mladosti viaceré osobnosti: primátor mesta Ing. Miroslav Škvarek, vedúca oddelenia školstva, mládeže a športu mestského úradu Mgr. Lenka Mačugová, moderátorka, recitátorka a herečka divadla Commedia v Poprade Veronika Žoldáková. Športovcov zastupovali: slovenský hokejový reprezentant, viacnásobný slovenský majster Martin Kulha a slovenský basketbalový reprezentant a hráč BK Iskra Svit Martin Míčka. Pokračovaním projektu bolo podujatie Celé Slovensko číta deťom aj na Mikuláša, kde sme deťom čítali na námestí v rámci programov pri príchode Mikuláša do nášho mesta. Zúčastnili sme sa i komunitného festivalu SVIT.kom, v stánku knižnice si mohli účastníci vybrať zaujímavé knihy alebo vyskúšať svoje schopnosti v súťaži čítania na rýchlosť. Deti materskej školy sa počas celého školského roka v knižnici stretávali na informačnej výchove, kde sa oboznamovali s knižnicou, knihami, spisovateľmi, ilustrátormi a ich tvorbou. V marci mesiaca knihy sme prváčikov slávnostne prijali za čitateľov knižnice, vyhodnotili najlepších čitateľov za predošlý rok a počas Týždňa slovenských knižníc pripravili výstavy nových kníh a hovorené bibliografie pre žiakov obidvoch základných škôl, pre skautov, pre Klub dôchodcov Bôrik Pod Skalkou i pre MO Jednoty dôchodcov a ZO

SZPB vo Svite. Na besede sme privítali populárneho spisovateľa pre deti Braňa Jobusa, žiaci strednej odbornej školy sa stretli so spisovateľkou a prekladateľkou Vladimírou Komorovskou. Pre stredoškolákov sme pripravili prednášku Digitalizácia v rôznych oblastiach života v rámci Projektu Euroscola, ktorý bol vyhlásený Európskym parlamentom. Pre dospelých sme pripravili besedu s poetkou Mirizmou Kirkov, prednášky o zdravej výžive, pre seniorov besedu s ombudsmanom, besedu o 2. svetovej vojne v našom regióne so spisovateľom literatúry faktu a amatérskym historikom Marcelom Maniakom, a tiež besedu s našou regionálnou spisovateľkou a novinárkou Evou Potočnou. Rok 2015 bol pri príležitosti 200. výročia narodenia vyhlásený rokom Ľudovíta Štúra. Počas celého roka sme k tejto udalosti zrealizovali viaceré podujatia: výstavy o živote a diele Ľudovíta Štúra, pre žiakov ZŠ kvízy i výtvarnú súťaž, besedy pre seniorov i členov ZO SZPB.

Každoročne knižnica realizuje vo svojich priestoroch i výstavy, ktorými sa snaží ozvláštniť priestory knižnice a potešiť nielen svojich čitateľov, ale i všetkých obyvateľov mesta. V roku 2015 sa v knižnici uskutočnili viaceré výstavy výtvarných prác a modelov šiat žiačok strednej odbornej školy, študujúcich odbor styling a marketing, ale i každoročne realizované výstavy výtvarných prác žiakov základných škôl i špeciálnej základnej školy. Zapožičali sme si putovné výstavy Najkrajšie knihy o Slovensku i Najkrajšie kalendáre Slovenska, ďalej sme pripravili výstavu Elišky Bednárovej – Papierový sen, výstavu o ochrane prírody – Druhy európskeho významu na Slovensku, výstavu Patchwork - ručné práce Anny Kysuckej pri príležitosti jej životného jubilea, výstavu prác členov Klubu popradských výtvarníkov – Výtvarný salón.

Celoročne sme pripravovali i besedy o knihách a spisovateľoch, zážitkové čítania, informačné výchovy, kvízy a súťaže, exkurzie i divadelné predstavenia.

5. Pobočka Pod Skalkou

Knižničný fond pobočky Pod Skalkou na konci roka 2015 tvorilo 2 271 knižničných jednotiek. Aktualizácia fondu na pobočke sa tak ako vždy zabezpečovala prostredníctvom cirkulácie výmenných súborov (nové tituly sa zapožičiavajú do pobočky, staršie sa vracajú späť do centrálnej knižnice).

V pobočke Pod Skalkou nastala začiatkom roka výmena knihovníka, ktorá vyplynula z požiadavky zriaďovateľa. Novou pracovníčkou knižnice sa stala správkyňa celého kultúrneho domu Pod Skalkou. Z toho vyplynuli viaceré zmeny v činnosti knižnice. Na základe ochoty a samostatného rozhodnutia bývalej knihovníčky bola knižnica v predošlom období otvorená pre záujemcov aj mimo výpožičných hodín (počas iných podujatí, organizovaných v kultúrnom dome). Teraz je otvorená len raz týždenne, v určený deň na výpožičky. Samozrejme, že pre čitateľov pobočky je ťažšie si zvyknúť na nový, menej komfortný systém vypožičiavania. Taktiež nová knihovníčka popri ostatnej práci nemá toľko času venovať sa len knižnici. To všetko sa prejavilo aj vo výsledkoch knižnice za rok 2015. V pobočke boli prihlásení 4 čitatelia, z toho 1 dieťa, 1 senior a 2 dospelí. Za celý rok 2015 ju navštívilo 70 používateľov, z toho 35 detí. Vypožičali si 113 knižničných jednotiek. Oproti roku 2014 nastal pokles v počte používateľov o 127, v počte výpožičiek o 390 a v počte prihlásených čitateľov o 26. Pracovníčka pobočky odvieďa do pokladne mestskej knižnice 5,70 €. V obidvoch knižniciach platí ten istý čitateľský preukaz.

Tabuľková časť	2014	2015
Knižničné jednotky	31 639	31 690
Zväzky na 1 obyvateľa	4,1	4,2
Zväzky na 1 čitateľa	24,8	30,2
Prírastky – z rozpočtu	526	485
- sponzori, dary	248	318
Úbytky	1 594	752
Registrovaní používatelia	1 275	1 051
% čitateľov z počtu obyvateľov	16,60	13,75
Návštevnosť spolu	13 795	13 439
Výpožičky spolu	41 430	38 760
Kultúrno-vzdelávacie podujatia	147	212
Nákup kn. fondu v € (rozpočet)	4 392,83	4 235,59
kn. fondu v € (sponzory, dotácie)	1 300,00	1 888,01

6. Interiérové vybavenie a údržba budov

Knižnica po odsúhlasení p. primátorom Miroslavom Škvarekom získala dve miestnosti nad poštou na čiastočné rozšírenie svojich priestorov. Po získaní súhlasného stanoviska Spoločného obecného úradu ohľadom stavebných úprav, časť stavebných prác zrealizovala koncom roka 2015 z usporených finančných prostriedkov vlastného rozpočtu.

Odstránila sa nenosná priečka medzi oboma miestnosťami, vytvoril sa prechodový otvor medzi pôvodnou knižnicou a novým priestorom, ktorý sa oddelil posuvnými dverami. Po realizácii stavebných úprav sa vyspravila podlaha a uskutočnil sa poklad PVC podlahy, steny sa taktiež vyspravili a vymaľovali. Inštalovali sa neónové stropné svietidlá (získané z mestského úradu - vymenené pri rekonštrukcii kancelárie a zasadačky).

Novo vytvorená miestnosť sa plánuje používať na realizáciu podujatí a výstav. Aby bola plne funkčná, je potrebné dokončiť ešte niektoré práce: maľbu radiátorov, montáž žalúzií kvôli premietaniu, montáž závesného systému na upevňovanie obrazov a materiálov počas realizácií výstav a tiež nákup stoličiek pre návštevníkov.

7. Plnenie rozpočtu

Na rok 2015 bol schválený rozpočet vo výške 56 606 €. V priebehu roka bol upravený na 58 836 €. Zvýšený bol o 1 400 € (dotácia Ministerstva kultúry na nákup kníh), a o 830 € (mzdy, odvody, sociálny fond). Skutočné čerpanie rozpočtu bolo vo výške 54 839,26 €. Príjmy z knižničnej činnosti boli 1 719,57 €.

Rozpis príjmov	rok 2014	rok 2015
Členský poplatok - centrála	1 019,72	961,20
Členský poplatok - pobočka	32,00	5,70
Zaplatené stratené knihy	13,60	0,00
Upomienky	481,85	421,01
Výpožičné časopisov	80,12	136,52
Medziknižničná výpožičná služba	139,25	95,15
Strata preukazu	16,80	9,80
Rezervovanie kníh	57,40	43,60
Predaj vyradených kníh a platní	24,60	33,80
Reprografické služby	6,60	1,40
Rešerše	10,79	11,39
Spolu knižničná činnosť	1 882,73	1 719,57
Iné príjmy – sponzori, dary	4 800,00	1 888,01
Spolu príjmy	6 682,73	3 607,58

Komentár k výdajovým položkám

Knižnica sa snaží rozpočtované prostriedky použiť len na skutočne potrebné a nevyhnutné výdavky. Finančné prostriedky z položiek, ktoré sa týkajú priamo činnosti knižnice (nákup kníh a časopisov, besedy, odmeny pre účastníkov kvízov a súťaží, internet, údržba výpočtovej techniky) sú väčšinou čerpané v plnej miere.

Spracovala: Mgr. Daniela Šipošová

Vo Svite 1. 2. 2016